

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2279>

Mimar Sevi MAHİR

Gebze Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Anabilim Dalı, Kocaeli / TÜRKİYE

Prof. Dr. Ayla AYYILDIZ POTUR

Gebze Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Anabilim Dalı, Kocaeli / TÜRKİYE

Citation: Mahir, S. & Ayyıldız Potur, A. (2021). Yeni nesil ofis mekanlarındaki uygulamaların mahremiyet kavramı çerçevesinde, farklı kuşakların görüşleri üzerinden değerlendirilmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(65), 118-123.

YENİ NESİL OFİS MEKANLARINDAKİ UYGULAMALARIN MAHREMİYET KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE, FARKLI KUŞAKLARIN GÖRÜŞLERİ ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ¹

ÖZET

Bu çalışmada çevresel psikoloji bileşenlerinden mahremiyetin, yeni nesil ofis mekanlarındaki düzenlemelerden ne düzeyde etkilendiği farklı kuşakların görüşleri alınarak incelenmiştir. İstanbul'daki yeni nesil ofis özelliği taşıyan ve bünyesinde farklı kuşakları barındırma potansiyeli olan kurumsal ve paylaşımlı ofislerde çalışan Bebek Patlaması Kuşağı, X ve Y kuşağı çalışanlarının görüşleri alınmıştır. Z Kuşağı profesyonel iş hayatına henüz atılmadığı için görüşleri değerlendirilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni nesil ofis, kuşaklar, mahremiyet

THE EVALUATION OF THE APPLICATIONS IN THE NEW GENERATION OFFICE SPACES WITHIN THE FRAMEWORK OF THE CONCEPT OF PRIVACY ON THE OPINION OF DIFFERENT GENERATIONS

ABSTRACT

In this study, the extent to which privacy, one of the components of environmental psychology, is affected by the arrangements in new generation office spaces has been examined by taking the opinions of different generations. The opinions of Baby Boomer Generation, X and Y generation employees working in corporate and shared offices, which are the new generation offices in Istanbul and have the potential to accommodate different generations, were received. The opinions of Baby Boomer Generation, X and Y generation employees working in corporate and shared offices, which are the new generation offices in Istanbul and have the potential to accommodate different generations, were received. Since Generation Z has not yet entered the professional business life, their views have not been evaluated.

Keywords: New generation office, generations, privacy

1. GİRİŞ

Günümüzde başta teknolojinin gelişmesi olmak üzere, sağlık alanında yapılan reformlar, sağlık giderleri için ayrılan bütçenin artması gibi farklı sebeplerle birlikte yaşam kalitesi ve süresi artmıştır. Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization [WHO], 2019) yaş dilimi skalasına göre genç-yaşlı kavramları değişmeye başlamıştır. Bu durum emeklilik yaşının artmasına ve farklı kuşakların çalışma hayatlarının kesişmesine sebep olmuştur. Çok kuşaklı çalışma yeni bir kavram değildir, farklı nesiller yüz yıllardır bir arada çalışmaktadır. Ancak iş gücü demografik verilerinin değişim süreci geçirmesi nedeniyle, 21. yüzyılın başlarında ilk defa dört kuşağın çalışma hayatı kesişmiştir. Bu yüzden aynı çalışma mekanını kullanan farklı kuşaklardan çalışanların mekansal memnuniyetleri önem kazanmaktadır. Bu çalışmada mekansal beklenti ve memnuniyet çerçevesinde, çevresel psikoloji bileşenlerinden biri olan "mahremiyet" kavramı, farklı kuşakların görüşleri üzerinden ele alınmıştır.

¹ Bu çalışma Prof. Dr. Ayla Ayyıldız Potur danışmanlığında, Gebze Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Fen Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen, Sevi Mahir tarafından tamamlanan "Yeni Nesil Ofis Mekanlarında Çevresel Psikoloji Temelli Bileşenlerin Mekansal Beklenti, Bağlılık ve Aidiyete Etkisi: Kuşaklar Üzerinden Bir Değerlendirilme" başlıklı yüksek lisans tezinin bir bölümünden türetilmiştir.

2. AMAÇ

Çok nesilli ofislerde mekansal memnuniyetin sağlanması için, her bir kuşağın mekansal beklentisinin tespit edilme gerekliliğine dikkat çekmek ve bu konuda farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Çok nesilli ofislerdeki mahremiyet konusundaki mekansal beklentilerin tespiti ve tasarlanacak olan yeni nesil ofisler için düşünce altlığı oluşturmak hedeflenmiştir.

3. KURAMSAL ÇERÇEVE: MAHREMİYET

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde yer alan 12. maddeye göre (URL 1); "Kimsenin özel yaşamına, ailesine konutuna ya da haberleşmesine keyfi olarak karışamaz, şeref ve adına saldırılamaz. Herkesin bu gibi karışma ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır." Bu madde ile her bireyin mahremiyetini korunma hakkı olduğu belirtilmiştir. Mahremiyet kavramı 4 boyutta ele alınmaktadır:

1. Fiziksel Mahremiyet Boyutu
2. Sosyal Mahremiyet Boyutu
3. Bilgisel Mahremiyet Boyutu
4. Psikolojik Mahremiyet Boyutu

3.1. Fiziksel Mahremiyet Boyutu

Bir bireyin diğerlerine erişebilme oranı ile alakalı bir boyuttur (Leino-Kilpi, 2002). Kişisel mekân ve bölge hakimiyeti fiziksel mekân mahremiyeti için bir ön koşul oluşturmaktadır (Leino-Kilpi, 2002). Örneğin ofis ortamında çalışmakta olan bir kişinin masası o kişinin hakimiyet alanındadır. Kişisel eşyalarına ve ofis donatılarına yapılan müdahaleler kullanıcıyı rahatsız edecektir ve hakimiyet alanındaki güven hissi olumsuz yönde etkilenecektir.

Fiziksel mahremiyet boyutu kapsamında, ofis mekanlarında görsel ve işitsel mahremiyetin değerlendirilmesi çalışma verimliliği açısından önemlidir. İşyerinde görsel mahremiyet, istenen görsel izolasyon derecesini ve istenmeyen kişiler tarafından rahatsız edilmemeyi ifade eder (Sundstrom ve Sundstrom, 1986). Bu çalışmada, yeni nesil ofislerde görsel ve işitsel mahremiyeti sağlamaya yönelik yapılan mekansal düzenlemelerin farklı kuşaklardan ofis kullanıcıları tarafından nasıl değerlendirildiği sorgulanmıştır. Bu mekansal düzenlemeler şu şekildedir:

- Çalışma alanındaki bilgisayarların diğer kullanıcıların ekranı göremeyeceği şekilde konumlandırılması, bölücü elemanlar vs. kullanılması.
- Çalışma ortamındaki dinlenme alanlarında çalışma alanı ile dinlenme alanının bölücü paneller, perdeler vb. ile ayrılmış olması.
- Çalışma mekanında ses yalıtımının sağlanmış olması.
- Özel telefon görüşmeleri için telefon kabinlerinin tasarlanmış olması.

Görsel ve işitsel mahremiyetin yeterli düzeyde sağlanamaması kullanıcıların tedbirler almasına sebep olmaktadır. Örneğin işitsel mahremiyetin sağlanmadığı bir çalışma ortamında ofis kullanıcıları kulaklık kullanmaktadır.

3.2. Sosyal Mahremiyet Boyutu

Bireyin veya grubun sosyal iletişimini kontrol etme yetisini kapsamaktadır. Sosyal mahremiyet kavramı büyük oranda kültürel ortam etkisi altındadır ve farklı toplumlarda farklı şekillerde algılanabilmektedir (Westin, 1967). Sosyal mahremiyet analizlerinde etkileşime katılanlar, etkileşimin frekansı (sıklığı), etkileşimin uzunluğu ve etkileşimin kapsamı gibi parametreler dikkate alınmaktadır (Burgoon, 1982). Mekan tasarımlarında mahremiyetin fiziksel ve sosyal boyutu tasarımcılar tarafından kullanılmaktadır.

3.3. Bilgisel Mahremiyet Boyutu

Bu boyut kişinin kendisine ait olan bilgileri ne şekilde, ne zaman ve ne ölçüde bir bireye veya gruba aktaracağını belirleme hakkıdır (Westin, 1967). Yeni nesil ofislerde ve uzaktan çalışma sistemini kullanan ofislerde dijital bilgi paylaşımı yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu durum çalışanlarda

güvensizlik yaratabilmektedir. Güncel bir araştırmanın bulguları, çalışanlar arasında dijital teknolojilerin işyerlerinde kullanımına ilişkin çok çeşitli gizlilik endişelerinin olduğunu göstermektedir (Teebken ve Hess, 2021). Bilgi teknolojileri çağında bilgisel mahremiyet boyutunda ihlaller olabilmektedir. Ofis çalışanlarının çalışma esnasında iş dışı internet aramaları yapmalarını engellemek için, internet kullanımı esnasında arama geçmişlerinin ve elektronik postalarının görülebilir olması, güvenlik kameraları ile çalışanların izleniyor olması bu ihlallere örnek olarak verilebilir. Yapılan bir araştırmaya göre işyerlerinde çalışanların izlenme gerekçeleri şu şekilde açıklanmaktadır; yanlış davranışları veya suistimalleri gün ışığına çıkarmak, yönetimin performans değerlendirmesini kolaylaştırmak, çalışanların verimliliklerini artırmak (Abdurrahimli, 2020).

3.4. Psikolojik Mahremiyet Boyutu

Bir bireyin değerleri, inançları ve onu etkileyen diğer konulardaki bilgileri kontrol etme, düşünce ve duygularını, hangi koşullar altında ve kiminle paylaşacağına karar verme hakkını kapsar (Burgoon, 1982). Çalışma ortamında çalışanların performans değerlendirmelerinin diğer çalışanlar ile paylaşılması, personel özlük dosyasının sadece yetkililer ile paylaşılması gibi örnekler verilebilir.

4. YÖNTEM

Bu çalışmanın, deneysel bölümünde, mekan tasarımını doğrudan etkileyen parametreler arasında olduklarından, mahremiyetin fiziksel ve sosyal boyutları ele alınmıştır. Farklı kuşakların yeni nesil ofislerdeki mekansal düzenlemelere yönelik mahremiyet beklentilerini değerlendirmek üzere tasarlanan alan çalışmasında, teknik olarak, 5'li likert ölçeği tercih edilmiştir.

5. EVREN ve ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini yeni nesil ofis mekanı çalışanları, örneklemini ise seçilen örneklem mekandaki 1946-1964 yılları arasında doğan Bebek Patlaması (Baby Boomer) Kuşağı, 1965-1979 yılları arasında doğan X Kuşağı, 1980-1999 arasında doğan Y Kuşağı, 2000 yılından sonra doğan Z Kuşağı ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Ancak Z Kuşağı profesyonel iş hayatına kısa bir süre sonra atılacaktır. Anket uygulanan çalışma ofislerinde Z Kuşağı'ndan stajyer veya öğrencilere de rastlanmadığından bu çalışmada Z Kuşağı'nın görüşleri alınmamıştır.

6. VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ

Araştırma kapsamında veriler, 5'li likert ölçeği değerlendirmesinden oluşan çalışma mekanındaki mahremiyete yönelik sorulardır. Demografik verilerde çalışanların yaşı dolayısıyla ait olduğu kuşak, cinsiyeti, eğitim durumu tespit edilmiştir. Anket sanal ortamda yapılmıştır ve veriler de aynı yöntemle toplanmıştır. Mahremiyet kavramına yönelik sorulan sorular şu şekildedir:

Soru 1: Çalışma alanındaki bilgisayarların diğer kullanıcıların ekranı göremeyeceği şekilde konumlandırılması (bölücü elemanlar vs. kullanılması) sizin için ne düzeyde önemlidir?

Soru 2: Çalışma ortamındaki dinlenme alanlarında çalışma alanı ile dinlenme alanının bölücü paneller, perdeler vb. ile ayrılmış olması sizin için ne düzeyde önemlidir?

Soru 3: İş arkadaşları ile iletişim kurulabilecek açık ofis alanlarının varlığı sizin için ne düzeyde önemlidir?

Soru 4: Çalışma mekanında ses yalıtımının ve görsel mahremiyetin sağlanmış olması sizin için ne düzeyde önemlidir?

Soru 5: Özel telefon görüşmelerini çalışma arkadaşlarından uzak bir alanda ya da telefon kabinlerinde yapmak sizin için ne düzeyde önemlidir?

Toplamda 83 adet katılımcıdan (Bebek Patlaması Kuşağı: 14 katılımcı, Y Kuşağı: 53 katılımcı, X kuşağı: 15 katılımcı) veri toplanmıştır. Toplamda 5 adet soruya verilen yanıtların yüzdeleri belirlenip tabloda kıyaslanarak incelenmiştir. Yanıtlar mahremiyet ile ilgili mekansal düzenlemelere olan ilgi düzeyini ölçmektedir. (Derecelemeler: 1: Çok fazla, 2: Fazla, 3: Ne çok ne az, 4: Az, 5: Çok az olarak belirlenmiştir).

7. BULGULAR

Veriler değerlendirildiğinde "çalışma alanındaki bilgisayarların diğer kullanıcıların ekranı göremeyeceği şekilde konumlandırılması" uygulamasının önem düzeyi Tablo 1'de açıklandığı gibi: Bebek Patlaması Kuşağı çalışanları için % 61'lik bir grubun yanıtı ile "çok fazla" önemli olarak derecelendirilmiştir. Önem düzeyi olarak, %15'i "fazla", %8'i "ne fazla ne az", %15'i "az" yanıtını verirken "çok az" yanıtını veren olmamıştır. X kuşağı verileri incelendiğinde; %55'i "çok fazla", %45'i "fazla" yanıtını vererek tamamı bilgisayar ekranlarındaki mahremiyetin önem düzeyinin "çok fazla" veya "fazla" olduğunu belirtmiştir. Y kuşağı verileri incelendiğinde; %60'ı "çok fazla", %28'i "fazla", %2'si "ne fazla ne az", %7'si "az", %3'ü "çok az" önemli, yanıtını vermiştir.

Görsel mahremiyetin önem düzeyini tespit etmeye yönelik olan, "bilgisayar ekranının başkaları tarafından görünür olma durumunu" sorgulayan Soru 1'de en yüksek önem düzeyi, X kuşağına, ardından Y Kuşağına ve en düşük önem düzeyi de Bebek Patlaması Kuşağı'na aittir. Bütün kuşaklar için bilgisayar ekranının görünür olup olmama durumu görsel mahremiyet açısından önemli bir parametredir. Bu nedenle, yeni nesil ofis mekanları tasarımında, her kuşağın mekansal beklentilerini karşılayabilmek ve mekansal memnuniyet düzeylerini artırabilmek için, dikkate alınması gereken önemli bir tasarım kriteri olarak değerlendirilmelidir.

Tablo 1. Soru 1 İçin Kuşakların Yanıt Değerlendirme Tablosu

Soru 1: Çalışma alanındaki bilgisayarların diğer kullanıcıların ekranı göremeyeceği şekilde konumlandırılması (bölücü elemanlar vs. kullanılması) sizin için ne düzeyde önemlidir?					
Kuşaklar	Çok Fazla	Fazla	Ne çok ne az	Az	Çok az
Bebek P. K.	% 61	% 15	% 8	% 15	% 0
X Kuşağı	% 55	% 45	% 0	% 0	% 0
Y Kuşağı	% 60	% 28	% 2	% 7	% 3

Veriler değerlendirildiğinde, (Tablo 2) "çalışma ortamındaki dinlenme alanlarında çalışma alanı ile dinlenme alanının bölücü paneller, perdeler vb. ile ayrılması" (Soru 2) uygulamasının önem düzeyi, Bebek Patlaması Kuşağı çalışanları tarafından % 31 oranında "çok fazla" önemli, % 8 oranında "fazla" önemli, % 15 oranında "ne çok ne az", % 39 oranında "az", % 7 oranında "çok az" önemli olarak derecelendirilmiştir. X kuşağının verileri incelendiğinde, önem düzeyleri, % 18 oranında "çok fazla", % 55 oranında "fazla", % 18 oranında "ne çok ne az", % 9 oranında ise "az" olarak değerlendirilmiştir. X kuşağı çalışanlarından önem düzeyi olarak "çok az" seçeneğini belirten olmamıştır. Y kuşağının yanıtları analiz edildiğinde, çalışanların, önem düzeyi olarak, % 45 oranda "çok fazla", %26 oranda "fazla", % 11 oranda "ne çok ne az", % 11 oranda "az", %6 oranda "çok az" önemli derecelendirmelerini yaptığı gözlenmiştir.

Görsel mahremiyetin önem düzeyini tespit etmeye yönelik "Çalışma ortamındaki dinlenme alanlarında çalışma alanı ile dinlenme alanının bölücü paneller, perdeler vb. ile ayrılmış olması sizin için ne düzeyde önemlidir?" sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde en yüksek önem düzeyi değerlendirmesine Y kuşağında, ardından X kuşağında ve son olarak da Bebek Patlaması Kuşağı'nda rastlanmıştır.

Bebek Patlaması Kuşağı'nda dinlenme alanlarında tercih edilen görsel mahremiyet düzeyinin düşük çıkmasının sebebinin bu kuşağın dinlenme alanlarını kullanım biçimi ile alakalı olduğu düşünülmektedir. Dinlenme alanlarını en rahat şekliyle (uzanarak, uyuyarak) kullanan Y Kuşağı bu alanlarda bölücüler tercih etmektedir. Bebek Patlaması Kuşağı'nın kamusal / yarı kamusal alan olarak değerlendirilebilecek çalışma mekanlarında dinlenme alışkanlıklarının ise bölücü, kapatıcı elemanlar gerektirmediği şeklinde bir yorumlama yapılabilir.

Tablo 2. Soru 2 İçin Kuşakların Yanıt Değerlendirme Tablosu

Soru 2: Çalışma ortamındaki dinlenme alanlarında çalışma alanı ile dinlenme alanının bölücü paneller, perdeler vb. ile ayrılmış olması sizin için ne düzeyde önemlidir?					
Kuşaklar	Çok Fazla	Fazla	Ne çok ne az	Az	Çok az
Bebek P. K.	% 31	% 8	% 15	% 39	% 7
X Kuşağı	% 18	% 55	% 18	% 9	% 0
Y Kuşağı	% 45	% 26	% 11	% 11	% 6

Tablo 3'te görülen "İş arkadaşları ile iletişim kurulabilecek açık ofis alanlarının varlığı sizin için ne düzeyde önemlidir?" sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde Bebek Patlama Kuşağı çalışanlarının % 8 oranının "çok fazla" önemli, % 38 oranının "fazla" önemli, % 8 oranının "ne çok ne az" önemli, % 46 oranının "az" önemli yanıtını verdiği görülmektedir. İletişim kurulabilecek açık ofis alanlarının varlığı, X Kuşağı çalışanlarının % 9'u tarafından "çok fazla" önemli, % 27'si tarafından "ne çok ne az" önemli, % 55'i tarafından "az" önemli, % 9'u tarafından "çok az" önemli bulunmaktadır. "Fazla" önemli yanıtını veren olmamıştır. Y Kuşağı'nın yanıtları analiz edildiğinde %19 oranında "çok fazla" önemli, % 35 oranında "fazla" önemli, % 21 oranında "ne çok ne az", % 15 oranında "az" ve %10 oranında "çok az" önemli yanıtının verildiği görülmektedir.

Farklı kuşakların, iletişime açık ofis mekanlarına olan beklenti düzeyleri kıyaslandığında Bebek Patlaması Kuşağı'nın en düşük seviyede, Y Kuşağı'nın ise en yüksek seviyede olduğu görülmektedir. X Kuşağı'nın iletişim - sosyalleşme mekanların varlığına yönelik beklenti düzeyi ise orta seviyededir. Bebek Patlaması Kuşağı bireysel çalışma alanlarını X ve Y kuşaklarına göre daha çok tercih etmekte, Y Kuşağı iletişime açık ofis alanlarını diğer kuşaklara oranla daha yüksek düzeyde tercih etmektedir.

Tablo 3. Soru 3 İçin Kuşakların Yanıt Değerlendirme Tablosu

Soru 3: İş arkadaşları ile iletişim kurulabilecek açık ofis alanlarının varlığı sizin için ne düzeyde önemlidir?					
Kuşaklar	Çok Fazla	Fazla	Ne çok ne az	Az	Çok az
Bebek P. K.	% 8	% 38	% 8	% 46	% 0
X Kuşağı	% 9	% 0	%27	% 55	% 9
Y Kuşağı	%19	% 35	% 21	% 15	% 10

Tablo 4'deki veriler incelendiğinde "Çalışma mekanında ses yalıtımının ve görsel mahremiyetin sağlanmış olması sizin için ne düzeyde önemlidir?" sorusuna Bebek Patlaması Kuşağı % 16 oranında "çok fazla" ve % 38 oranında "fazla" yanıtını verirken, % 16'sı "ne çok ne az", % 30'u "az" yanıtını vermiştir. Bu kuşakta "çok az" yanıtını veren olmamıştır ve Bebek Patlaması Kuşağı'nda büyük oranda görsel ve işitsel mahremiyete önem verildiği görülmektedir. X Kuşağı'na ait veriler değerlendirildiğinde; X Kuşağı çalışanlarının % 36'sı "çok fazla", % 27'si "fazla", % 9'u "ne çok ne az", % 9'u "az", % 18'i "çok az" yanıtını vermiştir. X Kuşağı çalışanlarının büyük bir çoğunluğu görsel ve işitsel mahremiyete önem vermenin yanı sıra önem düzeyi Bebek Patlaması Kuşağı'na göre de daha fazladır. Y Kuşağı'nın yanıtları incelendiğinde % 44 oranında "çok fazla", % 34 oranında "fazla", % 13 oranında "ne çok ne az", % 9 oranında "az" yanıtına rastlanmaktadır. "Çok az" şikkını işaretleyen ise olmamıştır. Çalışma mekanında ses yalıtımı ve görsel mahremiyetin sağlanmış olması, Bebek Patlaması Kuşağı tarafından % 54 oranda, X Kuşağı tarafından %63 oranda, Y Kuşağı tarafından %78 oranda çok fazla ve fazla önemli olarak bulunmaktadır. Y Kuşağı'nın görsel ve işitsel mahremiyete verdiği önem düzeyinin beklentilerin aksine diğer kuşaklara göre daha fazla olması dikkat çekicidir.

Tablo 4. Soru 4 İçin Kuşakların Yanıt Değerlendirme Tablosu

Soru 4: Çalışma mekanında ses yalıtımının ve görsel mahremiyetin sağlanmış olması sizin için ne düzeyde önemlidir?					
Kuşaklar	Çok Fazla	Fazla	Ne çok ne az	Az	Çok az
Bebek P. K.	% 16	% 38	% 16	% 30	% 0
X Kuşağı	% 36	% 27	% 9	% 9	% 18
Y Kuşağı	% 44	% 34	% 13	% 9	% 0

"Özel telefon görüşmelerini çalışma arkadaşlarından uzak bir alanda ya da telefon kabinlerinde yapmak sizin için ne düzeyde önemlidir?" sorusunun yanıtları Tablo 5'te görülmektedir. Bebek Patlaması Kuşağı % 23,5 oranında "çok fazla", % 46 oranında "fazla", % 8 oranında "ne çok ne az", % 23,5 oranında "az" seçeneğini belirtmiştir. "Çok az" yanıtını işaretleyen Bebek Patlaması Kuşağı çalışanı olmamıştır. X Kuşağı % 55 oranında "çok fazla", % 36 oranında "fazla", % 9 oranında "az" yanıtını verirken "ne çok ne az" ve "çok az" yanıtını veren olmamıştır. Y Kuşağı'nın verdiği yanıtlar incelendiğinde % 58 oranında "çok fazla", % 30 oranında "fazla", % 10 oranında "ne çok ne az", % 2 oranında "az" seçeneğine rastlanırken, "çok az" seçeneğini işaretleyen olmamıştır. Farklı kuşaklara göre değerlendirme yapıldığında telefon görüşmeleri esnasında işitsel mahremiyetin önem düzeyinin en yüksek olduğu kuşak Y Kuşağı, en düşük olduğu kuşak ise Bebek Patlaması Kuşağı'dır.

Tablo 5. Soru 5 İçin Kuşakların Yanıt Değerlendirme Tablosu

Soru 5: Özel telefon görüşmelerini çalışma arkadaşlarından uzak bir alanda ya da telefon kabinlerinde yapmak sizin için ne düzeyde önemlidir?					
Kuşaklar	Çok Fazla	Fazla	Ne çok ne az	Az	Çok az
Bebek P. K.	% 23,5	% 46	% 8	% 23,5	% 0
X Kuşağı	% 55	% 36	% 0	% 9	% 0
Y Kuşağı	% 58	% 30	% 10	% 2	% 0

8. SONUÇ

Mahremiyet, “fiziksel”, “sosyal”, “bilgisel”, “psikolojik” boyutları ile değerlendirilebilen çok girdili bir kavram olup, yeni nesil ofis tasarımlarında değerlendirilmesi gereken önemli bir parametredir. Farklı kuşak çalışanlarının bir arada olma zorunluluğu ve çok kuşaklı çalışma anlayışının getirdiği faydalar, yeni nesil ofis mekanı tasarımında farklı kuşakların memnuniyet ve beklentilerinin önemsenmesini gerektirmektedir. Bu çalışmada, mekansal memnuniyet açısından önemli bir parametre olan “mahremiyet” kavramının mekan tasarımı ile doğrudan ilişkisi nedeniyle, “fiziksel” ve “sosyal” yönleri değerlendirilmiştir. Alan çalışması bulgularına göre, yeni nesil çalışma mekanındaki düzenlemeler göz önünde bulundurularak hazırlanan sorulara verilen yanıtlar analiz edildiğinde, mahremiyet konusunda en yüksek düzeydeki beklentinin Y Kuşağı'na, daha sonra X Kuşağı'na ve en düşük düzeyde beklentinin de Bebek Patlaması Kuşağı'na ait olduğu görülmektedir. Bu durum, Y kuşağının genel yapısı düşünüldüğünde, beklentilerin dışındadır.

Çünkü Y Kuşağı yapısı gereği çoğunlukla diğer kuşaklara göre daha sosyaldir ve rahat tavırlar sergilemektedir. Mahremiyet beklentilerinin yüksek olması yine sosyal ve çalışma ortamındaki rahat tavırları ile ilişkilendirilebilir. Örneğin dinlenme alanlarında kapatici, bölücü elemanların bulunması bu alanlarda rahat davranan (uyumak, uzanmak vb.) Y Kuşağı tarafından tercih edilebilmektedir. Oysaki bu çalışmanın bulgularının da desteklediği üzere, insan doğasının önemli bir gereksinimi olarak tanımlanabilecek mahremiyet olgusu, her kuşak için olduğu gibi, çalışma hayatında aktif olarak var olan ve olacak olan genç kuşaklar için de önemlidir. Bu nedenle, yeni nesil ofis mekanlarının tasarımında, çok kuşaklı çalışma ortamlarının oluşabilmesi ve her kuşağın beklentilerinin karşılanabilmesi için mahremiyet (görsel, işitsel vb.) olgusu tüm boyutları ile önemsenmelidir. Bu bağlamda, çalışma mekanlarında mahremiyet kavramının henüz tasarım aşamasında ele alınması faydalı olacaktır. Esnek, çok kullanıcı, geçirgen, toplu kullanımlara açık, kamusal özellikleri olan yeni nesil ofis tasarımlarında, karşılaşmalara olanak verirken her türlü boyutuyla (fiziksel, işitsel, görsel, sosyal, psikolojik vb) kişisel mahremiyetler konusunda da duyarlı tasarımlar üretebilmek önem kazanmaktadır.

KAYNAKÇA

- ABDURRAHIMLI, F. (2020) . *Big Boss is Watching You! The Right to Privacy of Employees in the Context of Workplace Surveillance*. Master Thesis, Lund University, Sweden.
- BURGOON, J. K. (1982). Privacy and communication. Judee Burgoon (Ed.), *Communication Yearbook 6* içinde (s. 206-249). Beverly Hills: Sage Publications.
- LEINO-KILPI, H. (2002). Privacy: A review of the literature. *International Journal of Nursing Studies*, 38(6), 663-71
- SUNDSTROM, E. ve SUNDSTROM, M. G. (1986). *Work Places: The Psychology of the Physical Environment in Offices and Factories*. Cambridge: Cambridge University Press.
- TEEBKEN, M. ve HESS, T. (2021). Privacy in a Dijitized Workplace: Towards an Understanding of Employee Privacy Concerns. *54th Hawaii International Conference on System Sciences* içinde (6661-6670). Hawaii
- WESTIN, A. (1967). *Privacy and Freedom*. New York: Atheneum.
- URL 1 [https:// www.ihd.org.tr/insan-haklari-evrensel-beyannames/](https://www.ihd.org.tr/insan-haklari-evrensel-beyannames/)